

PLANGEBIED 'OTHENE-OOST', TERNEUZEN

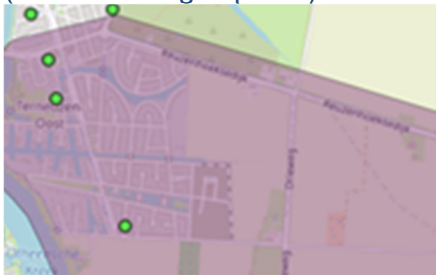
ASPECT NIET-GESPRONGEN EXPLOSIEVEN

Gemeente Terneuzen hanteert voor niet-gesprongen explosieven (NGE) het Historisch Vooronderzoek en NGE-Risicokaart van REASeuro, kenmerk RO180093 van 24 oktober 2018.

Zodra een ontwikkellocatie als (potentiële) risicolocatie is aangemerkt, moet er rekening worden gehouden met mogelijk achtergebleven conventionele explosieven.

Risicokaart

Onder andere het plangebied Othene-Oost valt in relatie tot NGE door oorlogshandelingen in de Tweede Wereldoorlog in een aandachtsgebied oftewel in een aangemerkt risicogebied (zie afbeelding in paars).

Toelichting (zie ook bijlagen geselecteerde pagina's)

Tijdens de bevrijding hebben in september 1944 hevige grondgevechten en artillerie-beschietingen plaatsgevonden. Dit bij het verdrijven van Duitse soldaten uit Axel in de opmars richting Terneuzen en Zaamslag door Poolse eenheden. In het gebied dient -- in eerste instantie -- rekening te worden gehouden met achtergebleven geschutmunitie van de kalibers 5 cm t/m 10,5 cm, afkomstig van grondartillerie.

Historische kaarten (bron: www.topotijdreis.nl)

1875

1940

1950

1961

1990

Toelichting

De locatie ligt in de Zaamslagpolder, die in 1649 drooggelegd. Reeds in de 19^e eeuw, mogelijk nog eerder, liep er een meanderende, brede waterloop, omgeven door landbouwgronden. Deze waterloop blijkt tijdens of kort na de Tweede Wereldoorlog vrijwel volledig gedempt. Daarna is ook dit grotendeels tot landbouwgrond omgevormd.

Overweging

Er is hier sprake van een tweedeling. Enerzijds de voormalige waterloop en anderzijds het aangelegen gebied daarbuiten.

voormalige waterloop

Eventueel achtergebleven oorlogsmunitie door de Tweede Wereldoorlog kon in oppervlaktewater aan het zicht worden onttrokken. Verder blijkt de waterloop tijdens of kort na de Tweede Wereldoorlog vrijwel volledig gedempt. Dergelijk grondverzet in juist deze periode maakt de locatie in relatie tot eventuele munitiedump extra verdacht. (Vervolg)onderzoek is nodig.

resterend plangebied

De NGE-risicokaart gaat in beginsel uit van een aanwijsbaar risicogebied. Door de omvang van het te ontwikkelen gebied 'Othene-Oost' is het aantreffen van een vorm van munitie in dat geval reëel. De omschreven en naar verwachting kleine munitie zou zich dan op, of juist onder de oppervlakte bevinden. Dit deel van het plangebied (bedoeld exclusief bovengenoemde waterloop) is echter sinds de Tweede Wereldoorlog tot heden als landbouwgrond in gebruik, met enige grondroering/-verzet aan de oppervlakte tot gevolg. Grote oorlogsrestanten zouden hier redelijkerwijs al zijn opgemerkt. De trefkans van munitie is niet ondenkbaar, maar wel klein. Op basis van trefkans en kaliber van bedoelde munitie wordt humaan risico laag ingeschat en wordt onderzoek redelijkerwijs niet noodzakelijk geacht. Afhankelijk van het tijdpad kan de initiatiefnemer zekerheidshalve zelf tot onderzoek naar NGE besluiten, bedoeld om vertraging tijdens de fase van projectuitvoering te voorkomen.

Conclusie

De gedempte waterloop vormt vooralsnog een noemenswaardig risico, waardoor een projectgebonden risicoanalyse naar ontplofbare oorlogsresten is vereist; vrijgave van dit specifieke terreindeel geldt als voorwaardelijke verplichting in relatie tot het bestemmingsplan en als voorwaarde in relatie tot een omgevingsvergunning, namelijk dat elke vorm van bouwactiviteiten in/tegenaan de voormalige waterloop, inclusief grondroering/-verzet, zonder instemmen van de gemeente niet is toegestaan. Volledigheidshalve, het laten uitvoeren van een projectgebonden risicoanalyse geldt alleen in relatie tot deze historische waterloop, en niet voor het resterende plangebied 'Othene-Oost'.

In geval er t.z.t. bij de projectontwikkeling ter plaatse alsnog munitie wordt aangetroffen, wordt ingezet op het handelen op basis van het protocol 'Toevalstreffer conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog'.

O&E/db, 14 okt. 2022
